© Института Wәлгәр’андьна К’ьтеба Пироз, Москва, 2011

НӘ’МА ПАWЛОС ГАЛАТИЙАР’А

Пешготьн

Галатйа Асйа Бьч’укда qәзакә Р’омайе бу. Паwлос дәма р’еwитийа шандитийа[ф] хwәйә пешьнда бажаред Әнтакйа Пьсидйайе, Листра, Дербә, Qонйайеда һ’име щьвинед[ф] баwәрмәнда авитьн у öса жи щарәке йан дö щара чуйә wьр (К’аред Шандийа 13:13–14:26, 16:6; 18:23).

Ле бәле пәй Паwлоср’а, чаwа щийед дәрәкә, öса жи нава Галатйайеда даннасинкьред башqә һатьн у щьвина wан т’әвиһәв кьрьн.

Гава Мьзгинийа[ф] Мәсиһ бәла бу у нав мьләтада һатә qәбулкьрьне, әв пьрс жи пешда һат у готьн: «Әwе кö т’обә[ф] дькә гәрәке ль гора Qануна[ф] Муса[ф] бе сьнәткьрьне[ф], кö бьбә мәсиһийе[ф] р’аст». Паwлос һе пешда шьровәкьрьбу, кö әw йәк т’ö щар нә öса йә. Чьмки әw р’ийа кö баwәрмәнда т’әви Мәсиһ дькә йәк, әw баwәри[ф] йә. Ле һьнәк һатьнә нава щьвинед Галатйайе, һьмбәри Паwлос р’абун у готьн: «Гәрәке Qануна Муса бе хwәйкьрьне, wәки бәр Хwәде р’аст бенә һ’әсабе».

Бь ве нә’ме Паwлос дьхwазә фькьред йед öса вәгәр’инә бәрбь баwәрийа р’аст, чьмки әw бь һинкьрьна нәр’аст жь баwәрийа хwә хальфи[ф] бун. Әw сәрһатийа хwә шьровәдькә, дьбежә чаwа әw у Барнабас[ф] чунә Оршәлиме[ф] у т’әви шандийед майин хәбәр дан у чаwа Аqуб[ф], Пәтрус[ф] у Йуһ’әнна[ф] qöльхе wан qәбул кьрьн у qайл бун, кö әw нава нәщьһуйа[ф] даннасин кьн. (Дьбә кö Паwлос бә’са wе чуйина хwәйә Оршәлиме дькә, йа кö К’аред Шандийа 15:1-4-да ньвисар ә).

Паwлос изьне дьдә хwә кö әw хwә шандийе Иса Мәсиһ һ’әсаб кә. Әw пьштгьрийе qöльхе хwә дькә у дьбежә, кö әв qöльхе wи нә жь алийе мәрьвада[ф] йә, ле дайина Хwәде йә у шандитийа wи бона мьләтед нәщьһу йә.

Әw мерк’ими дьбежә, кӧ мәрьв пе Qанун qәдандьне ль бәр Хwәде р’аст найе һ’әсабе, ле т’әне бь баwәркьрьне. Мәрьв т’ӧ щар нькарә we хьлазбуна[ф] кӧ Хwәде дьдә бь кьред хwәйә qәнщ qазьнщ кә. Ахьрийе Паwлос дьбежә, кӧ ә’мьре баwәрмәнда гәрәке бь азайийе у һ’ъзкьрьне бә, к’ижан кӧ Р’ӧһ’е[ф] Пироз бь баwәркьрьна мәрьва п’ешк’еш[ф] дькә.

Сәрәщәма фькра нә’ме

Пешготьн (1:1-10)
Һ’ӧкӧме Паwлос чаwа шанди (1:11–2:21)
Мьзгини к’әрәма Хwәде йә (3:1–4:31)
Щабдари у азайийа баwәрмәнда (5:1–6:10)
Пашготьн (6:11-18)

Сьлавкьрьн

1 [1] Әз Паwлосе шанди[ф], нә
кӧ жь алийе мәрьвада йан
бь дәсте мәрьва к’ъфшбуйи мә,
ле бь дәсте Иса Мәсиһ у Бав[ф]
Хwәде, Йе кӧ Әw жь мьрьне
р’акьр, [2] әз бь һ’әму баwәр-
мәндава т’әвайи бәрбьр’и wә
щьвинед[ф] Галатйайеда дьбьм.
[3] Дә бьра к’әрәм[ф] у ә’дьла-
йийа Хwәде Баве мә у Хӧдан[ф]
Иса Мәсиһ ль wә бә, [4] Йе кӧ
щанийа Хwә анәгори ә’мьре
Баве мә Хwәде жь бәр гӧнед
мәва да, wәки мә жь ви зәмане
ньһайи хьраб хьлаз[ф] кә. [5] Шь-
кьр жь Хwәдер’а һ’әта-һ’әтайе!
Амин[ф].

Р’асти т’әне Мьзгиникеда[ф] йә

[6] Әз ә’щебмайи дьминьм, кӧ
һун ӧса зу пьшта хwә дьдьнә
Хwәдейе кӧ бь сайа к’әрәма[ф]
Мәсиһ гази wә кьр у бәре хwә
дьдьнә мьзгиникә дьн. [7] Р’аст
мьзгиникә дьн т’ӧнә, ле һьнәк
һәнә wә т’әви һәв дькьн у дь-
хwазьн Мьзгинийа[ф] Мәсиһ
бьгӧһезьн. [8] Ле һәгәр әм йан
мьлйак’әтәк[ф] жи жь ә’змен бе,
мьзгиникә ӧса бьдә wә, к’ижан
кӧ нә мина we Мьзгинийе йә,
йа кӧ мә дайә wә, бьра ньфьр’
ль wи бә! [9] Чаwа мә пешда гот,
ньһа жи диса дьбежьм: Һәгәр
йәк мьзгиникә нә мина we

Мьзгинийа кӧ wә qәбул кьр
дьдә wә, бьра ньфьр’ ль wи бә!
10 Чьма әз ньһа дькьм мәрьв
жь мьн р’ази бьн, йан Хwәде?
Йан гәло әз дькьм кӧ ль мә-
рьва хwәш бем? Һәгәр мьн һе
бьхwәста әз ль мәрьва хwәш
бьһатама, мьн нькарьбу әз
бьбума хӧламе Мәсиһ.

Чаwа Хwәде Паwлос кьрә шанди

11 Әз ве йәке ль wә дьдьмә
һ’әсандьне хушк-брано, кӧ
әw Мьзгинийа мьн даннасин
кьр, нә йа мәрьвайи йә. 12 Мьн
әw жь мәрьва нәстанд, нә жи
жь кәсәки һин бум, ле Иса
Мәсиһ мьнва ә’йан кьр.
13 Wә бона беп’әргалийа мь-
нә бәрейә нава щьһутийеда
бьһистийә. Мьн беһ’әсаб щь-
вина Хwәде дьзеранд у дькьр
кӧ wе хьраб кьм. 14 Әз нава
щьһутийеда[ф] жь гәләк һәвалед
хwәйә щьһу пешдатьр чубум,
алийе р’аw-р’ъзьма[ф] кал-бавада
жи гәләки хwәйихирәт бум*.
15 Ле гава Хwәде хwәст, (Йе кӧ
әз бьжартьм, чахе әз һе зьке
дийа хwәда бум у бь к’әрәма
Хwә әз к’ьфш кьрьм), 16 Кӧр’е
Хwә мьнва ә’йан кьр, кӧ нава
нәщьһуйада[ф] Wи даннасин
кьм, һьнге мьн шеwьра хwә
т’ӧ кәси нәкьр*, 17 нә жи р’а-
бумә Оршәлиме, щәм әwед кӧ
бәри мьн бьбунә шанди, ле әз
пер’а-пер’а чумә Ә’рәбьстане
у диса вәгәр’ийамә Шаме.
18 Паше се сала шунда р’абумә
Оршәлиме, кӧ Пәтрус[ф]* бьби-
ньм у панздәһ р’ожа щәм wи
мам**. 19 Ле бәле жь шанди-
йед майин мьн т’ӧ кәс нәдит,
пештьри Аqубе[ф] бьре Хӧдан.
20 Чь кӧ wәр’а дьньвисьм, әз
бәр Хwәде бехельф дьбежьм.
21 Паше чумә алийед Сурйайе
у Киликйайе. 22 Ле щьвинед
Мәсиһә Щьһустанеда[ф] әз р’у
бь р’у нас нәдькьрьм. 23 Wана
т’әне бьһистьбу кӧ: «Әwе wәх-
тәке әм дьзерандьн, ньһа хwәха
wе баwәрийе[ф] даннасин дькә,
к’ижан wи wәхтәке дькьр кӧ

* 1:14 К’аред Шандийа 8:3; 22:3-5.
* 1:16 К’аред Шандийа 9:3-6.
* 1:18 Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Кифас». «Кифас» бь зьмане арами[ф] те фә’мкьрьне: «Пәтрус».
** 1:18 К’аред Шандийа 9:26-30.

хьраб кә». 24 У бона мьн шькьри
дьданә Хwәде.

Паwлос у шандийед майин

2 1 Паше чардәһ сала шунда
т’әви Барнабас[ф] диса р’а-
бумә Оршәлиме, Тито жи мьн
т’әви хwә бьр*. 2 Әз чум, чьмки
Хwәде бәр мьн вәкьр, кӧ һәр’ьм.
У мьн әw Мьзгини ль wан да
һ’әсандьне, йа кӧ әз нава нә-
щьһуйада даннасин дькьм, ле
әв йәк мьн йед сәрәкәр’а башqә
дьгот. Мьн нәхwәст кӧ әз ба-
диһәwа[ф] бьбәзьм йан бәзибьм.
3 Ле һ’әта Титойе т’әви мьн кӧ
йунан бу, п’ейи сәр wи жи нә-
кьрьнә, кӧ бе сьнәткьрьне[ф]. Әв
пьрс пешда һат, 4 чьмки чәнд
бьрайед дәрәw шулькинә нава
мә, wәки щә’сусийе азайийа мә
бькьн, йа кӧ бь сайа Мәсиһ Иса
мә дәст анийә. Wана дьхwәст әм
бькьрана бьндәст. 5 Ле мә qәт
дәqәке жи гӧр’а[ф] wан нәкьр, кӧ
р’астийа Мьзгиниййе нава wәда
һ’имгьрти бьминә.

6 Ле бона wан жи, йед кӧ сә-
рәкә к’ьфш дьбун, (qәт хәма
мьн нинә, кӧ әw бәре чь бунә,
Хwәде фьрqийе накә нава мә-
рьва), wан сәрәка жи т’ӧ тьште
ну мьнр’а нәготьн. 7 Ле сәрба-
ра-сәрда дитьн кӧ ль мьн һатийә
спартьне, wәки әз Мьзгиниййе
бьдьмә нәщьһуйа*, чаwа кӧ ль
Пәтрус жи һатийә спартьне,
wәки Мьзгиниййе бьдә щь-
һуйа[ф]**. 8 Чьмки Хwәдейе кӧ
Пәтрус кьрә шандийе щьһуйа,
һәма Wи жи әз кьрьмә шандийе
нәщьһуйа. 9 Гава Аqуб[ф], Пәтрус*
у Йуһ’әннайе[ф] кӧ «Стун» дьһа-
тьнә һ’әсабе, бона wе к’әрәма
кӧ мьнр’а һатьбу дайине пе
һ’әсийан, дәстед хwәйә р’асте
чаwа нишана т’ьфаqийе[ф] данә
мьн у Барнабас. Әw qайл бун,
кӧ әм һәр’ьнә нава нәщьһуйа
у әw жи һәр’ьнә нава щьһуйа.
10 Т’әне wан һиви кьр, кӧ әм
бәләнгаза бир нәкьн, йа кӧ әз
хwәха жи дәмана wе йәкеда мә.

Паwлос шашийа Пәтрус һьлте[ф]

11 Ле гава Пәтрус һатә Ән-
такйайе, әз ашкәрә мьqабьли

* 2:1 К’аред Шандийа 11:30; 15:2.
* 2:7 Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Нәсьнәткьрийа».
** 2:7 Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Сьнәткьрийа».
* 2:9 Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Кифас».

ԝи р’абум, чьмки әԝи шаш бу.
12 Бәри һатьна чәнд мәрьвед
кӧ Аԛуб шандьбун, әԝи т’әви
нәщьһуйед баԝәрмәнд нан дь-
хԝар. Ле гава әԝана һатьн, әԝи
хԝә дьда алики у вәдьк’ьшийа,
жь тьрса әԝед кӧ дьготьн, гәрәке
нәщьһу бенә сьнәткьрьне. 13 У
щьһуйед баԝәрмәндә майин
жи т’әви ԝи дӧр’ути кьрьн,
һ’әта кӧ Барнабас жи хальфи[ф],
к’әтә нава ԝе дӧр’утийа ԝан.
14 Ле гава мьн дит кӧ әԝана
нава р’астийа Мьзгинийеда
наминьн, һьнге ль бәр һ’әму-
йа мьн готә Пәтрус: «Һәгәр тӧ
щьһу йи, мина йәки нәщьһу
дьжийи у нә мина щьһуйа, тӧ
чаԝа дьки сәр нәщьһуйа, кӧ
бьбьнә мина щьһуйа?»

Щьһу у нәщьһу һәр дӧ жи пе баԝәрийе хьлаз[ф] дьбьн

15 Әмә кӧ ә’сьле хԝәда щьһу
нә у нә жь «нәщьһуйед гӧнә-
к’ар[ф]» ьн, 16 заньн кӧ мәрьв бь
кьред Ԛануне нькарә р’аст бе
һ’әсабе, ле т’әне бь Иса Мәсиһ
баԝәркьрьне. Мә жи Мәсиһ
Иса баԝәр кьр, ԝәки бь Мәсиһ
баԝәркьрьне әм р’аст бенә һ’ә-
сабе, нә кӧ бь кьред Ԛануне,
чьмки т’ӧ ԛул-бәндә бь кьред
Ԛануне нькарә р’аст бе һ’әса-
бе*. 17 Аԝа һәгәр әм дькьн бь
Мәсиһ р’аст бенә һ’әсабе у ԝе
гаве хӧйа бә, кӧ әм хԝәха жи
мина ԝан гӧнәк’ар ьн, һьнге
Мәсиһ бу ԝәк’иле гӧна? Т’ӧ
щар! 18 Һәгәр әԝ тьштед мьн
хьраб кьрьнә, диса дәстпедь-
кьм чедькьм, әз нәһәԛийа хԝә
дьдьмә избаткьрьне. 19 Чьмки
әз бь Ԛануни бона Ԛануне мь-
рьм, ԝәки бона Хԝәде бьжим.
Әз т’әви Мәсиһ хач[ф] бум, 20 жь
вьр шунда нә кӧ әз дьжим, ле
Мәсиһ ә кӧ нава мьнда дьжи. У
ньһа кӧ әз ви ԛальбида дьжим,
бь Кӧр’е[ф] Хԝәде баԝәркьрьне
дьжим, Йе кӧ әз һ’ьз кьрьм у
щанийа Хԝә бона мьн да дәр.
21 Әз к’әрәма[ф] Хԝәде т’әхсир
накьм, чьмки һәгәр р’астһ’ә-
саббун[ф] бь Ԛануне буйа, кӧ
ӧса йә Мәсиһ бадиһәԝа мьр.

Ԛанун у баԝәри

3 1 Гәли галатийед беһ’ьш!
К’е сәре ԝә т’ьжи кьр?* Нә

* 2:16 Р’омайи 3:20-22.
* 3:1 Нав һьнәк дәстньвисарада әв жи һәйә: «Кӧ һун гӧр’а р’астийе нәкьн».

ахьр Иса Мәсиh ль бәр ч’ә’ве
wә хачбуйи hатә дийаркьрьне?
2 Әз т’әне ве йәке дьхwазьм жь
wә бьзаньбьм: Wә Р’öh’е Хwә-
де бь Qанун qәдандьне станд,
йан бь Мьзгини бьhистьне у
баwәрийа хwә же анине? 3 Чьма
hун hаqас беh’ьш ьн, кö wә бь
Р’öh’е Хwәде дәстпекьр у нь-
hа бь мәрьвайи хьлаз дькьн?
4 Һаqас тьшт бадиhәwа hатьнә
сәре wә? Наqәwьмә кö бади-
hәwа бьн! 5 Чьма әw Хwәдейе
кö Р’öh’е Хwә п’ешк’еши[ф] wә
дькә у нава wәда к’әрәмәта
дькә, бона Qанун qәдандь-
на wә дькә, йан бона кö wә
Мьзгини бьhист у баwәрийа
хwә же ани?

6 Мәсәлә, бона Бьраhим[ф] аhа
ньвисар ә: «Бьраhим Хwәде ба-
wәр[ф] кьр у әw йәк жер’а р’асти
hатә h’әсабе»*. 7 Аwа заньбьн,
йед кö баwәр дькьн әw ьн за-
р’ед Бьраhим*. 8 Ньвисаре hе
пешда дабу к’ьфше, кö Хwәде
нәщьhу бь баwәрийе[ф] wе р’аст
h’әсаб бькьрана у зува Мьзгини
дабу Бьраhим кö: «Бь тә дöа-
йе h’әму мьләта бьбә»*. 9 Аwа
әwед кö баwәр дькьн, т’әви
Бьраhиме баwәрмәнд дöа ль
wан те кьрьне.

10 Әwед кö хwә спартьнә[ф] кь-
ред Qануне, әw бьне ньфьр’еда
нә, чьмки ньвисар ә: «Ньфьр’
ль hәр кәси йә, йе кö нава h’әму
ньвисаред к’ьтеба Qанунеда
наминә у наqәдинә»*. 11 Ә’йан ә
т’ö кәс бь Qануне нькарә ль бәр
Хwәде р’аст[ф] бе h’әсабе, чьмки
ньвисар ә: «Йе р’аст wе бьжи,
чьмки баwәр дькә»*. 12 Ле Qа-
нун бь баwәрийе нинә, ле бәле
чаwа ньвисар дьбежә: «К’и кö
т’әмийед Qануне **бьqәдинә** бь
wан wе бьжи»*. 13 Мәсиh әм жь
wе ньфьр’а Qануне к’ьр’ин, әw
дәwса мә к’әтә бьн wе ньфьр’е,
чьмки ньвисар ә: «Ньфьр’ сәр
йе дарва дардакьри йә»*. 14 Әв
йәк бу, wәки бь Мәсиh Иса

* 3:6 Дәстпебун 15:6; Р’омайи 4:3.
* 3:7 Р’омайи 4:16.
* 3:8 Дәстпебун 12:3; 18:18; 22:18.
* 3:10 Qануна Дöщари 27:26.
* 3:11 Аhа жи те фә’мкьрьне: «Йе бь баwәрийе р’астh’әсаббуйи wе бьжи». Һәбаqуq 2:4.
* 3:12 Qануна К’аhинтийе 18:5.
* 3:13 Qануна Дöщари 21:23.

дӧайе Бьраһим бе сәр нәщь-
һуйа, кӧ бь баwәрийе әм Р'ӧһ'е
создайи бьстиньн.

Созе Хwәде у Qанун

15 Хушк-брано! Әз тиньмә
сәр ә'дәте дьне. Һәгәр йәки
wәсийәтәкᶲ т'әстиq кьрьбә, т'ӧ
кәс нькарә wе бәтал кә, йан
жи тьштәки дьн сәрда зедә
кә. 16 Аwа әw соз Бьраһим у
зӧр'әта wир'а һатьнә дайине.
Ньвисареда найе готьне: «Зӧ-
р'әтед тә» чаwа бона гәләка, ле
бона йәки: «Зӧр'әта тә»* у әw
зӧр'әт Мәсиһ ә. 17 Аwа готи әз
ве йәке дьбежьм, әw wәсийәта
кӧ пешда жь Хwәдеда һатьбу
т'әстиqкьрьне, Qануна кӧ чар-
сьд си сали шунда дәрк'әт, нь-
карә ӧса бькә, wәки wәсийәта
создайи qәwата хwә ӧнда кә*.
18 Чьмки һәгәр wарти Qанунева
гьредайи буйа, wе создайинева
гьредайи нибуйа, ле Хwәде бь
соз п'ешк'еши Бьраһим кьр*.
19 Иди мәрәме Qануне чь бу?
Qанун сәрда зедә бу кӧ нәһә-
qи бе наскьрьне у гәрәке әw
бьма һ'әта һатьна Зӧр'әта wи,
к'ижанир'а соз дабу. Qанун жь
алийе мьлйак'әтада, бь дәсте
навчетийа йәки* һатә дайине**.
20 Бона wәсийәткьрьне навче-
ти нә лазьм ә гава wәсийәт бь
дәсте йәки те кьрьне у ль вьр
әw йәк т'әне Хwәде йә.

Wар у хӧлам

21 Аwа Qанун мьqабьли созед
Хwәде йә? Т'ӧ щар! Бәле һәгәр
qанунәк һәбуйа, кӧ бькарьбу-
йа жийин бьда, һьнге ә'сәйи
р'астһ'әсаббун wе бь qануне
бьбуйа. 22 Ле ньвисар һ'әмуйа
бьн һесиртийа гӧнәдаᶲ дьдә
к'ьфше, wәки чь кӧ бь Иса
Мәсиһ баwәркьрьне һатьбу-
нә создайине, баwәрмәндар'а
бенә дайине.
23 Бәри һатьна баwәрийе,
әм бьн дәсте Qанунеда чаwа
гьрти дьһатьнә хwәйикьрьне,
һ'әта хӧйабуна wе баwәрийе
кӧ wе бьһата. 24 Бь ви аwайи
Qанун бу т'әрбәтдареᶲ мә у әм

* 3:16 Дәстпебун 12:7; 13:15; 24:7.
* 3:17 Дәрк'әтьн 12:40.
* 3:18 Р'омайи 4:14.
* 3:19 Әw йәк Мусаᶲ бу.
** 3:19 Qануна Дӧщари 33:1-3; Ибрани 2:2; К'аред Шандийа 7:38, 52.

бәрбьр’и Мәсиһ анин*, кö әм
бь баwәрийе р’аст бенә һ’әсабе.
25 Ле ньһа кö баwәри һат, әм
иди нә бьн дәсте т’әрбәтдаре
Qанунеда нә.

26 Бь баwәрийе һун һ’әму
йәктийа Мәсиһ Исада лаwед
Хwәде нә*. 27 Һун һ’әму кö
йәктийа Мәсиһда һатьнә нь-
хöмандьне[ф], wә Мәсиһ сәр хwә
wәргьртийә. 28 Иди фьрqи нә
нава щьһу у нәщьһуйада һәйә,
нә нава хöлам у азайада, нә
жи нава мера у жьнада, чьмки
һун һ’әму жи йәк ьн йәктийа
Мәсиһ Исада. 29 У һәгәр һун
п’ара Мәсиһ ьн, wәки öса йә
зöр’әта Бьраһим ьн у wаред
wи сози нә*.

4

1 Аwа әз дьбежьм, wаре
кö хwәйе һәр тьшти йә,
ле һ’әта кö хьшим ә жь хöлем
найе фьрqикьрьне. 2 Әw бьн
дәсте хwәйкьрийа у хәмк’е-
шада йә, һ’әта wи wәхте кö
баве к’ьфш кьрийә. 3 Öса жи
әм гава һе р’öһ’анида «хьшим»
бун, мә хöламти сьхред[ф] ве
дьнйайер’а* дькьрьн. 4 Ле га-
ва wәхт пер’а гьһишт, Хwәде
Кöр’е Хwә шанд, кö жь к’öл-
фәте[ф] бу у к’әтә бьн Qануне,
5 wәки йед бьн Qануне аза кә
у әм жи һәqе лаwтийа Хwәде
бьстиньн*. 6 Аwа һун кö лаwед
Wи нә, Хwәде Р’öһ’е Кöр’е Хwә
шандә нава дьле мә, кö гази
Хwәде дькә: «Абба[ф]!» аwа готи
«Баво!» 7 Бь ви аwайи иди тö
нә хöлам и, ле лаw и у һәгәр
лаw и, öса жи Хwәде тö кьри
wаре Хwә.

Хәмгинийа Паwлос бона галатийа

8 Бәре, гава wә Хwәде нас
нәдькьр, wә хöламти йед öса-
р’а дькьрьн, кö р’аст нә хwәде
бун. 9 Ле ньһа кö wә Хwәде
нас кьрийә, ле бәле Хwәде жи
һун нас кьрьнә, һун чаwа диса

---

* 3:24 Аһа жи те фә’мкьрьне: «Qанун бу т’әрбәтдар һ’әта һатьна Мәсиһ».
* 3:26 Аһа жи те фә’мкьрьне: «Һун һ’әму жи кö баwәрийа хwә Мәсиһ Иса тиньн, лаwед Хwәде нә».
* 3:29 Р’омайи 4:13.
* 4:3 Бь готьнәкә дьн: «Qәwат йан һ’öнöред р’öһ’ед ве т’әбийәтеда, йан жи р’аw-р’ьзьм у qәйдә-qанунед ве дьнйайе».
* 4:5-7 Р’омайи 8:15-17.

вәдьгәр’ьнә сәр wан сьхьред ве
дьнейә беqәwатә нә т’ö тьшт
у диса дьхwазьн хöламтийе
wанр’а бькьн? 10 Һун гöһ дьдьнә
р’ожед һ’әсаб, мәһа, р’ожгар у
сала. 11 Әз бона wә дьтьрсьм,
кö әw шьхöле мьн бона wә
кьрийә дәйа һәр’ә.

12 Әз һиви жь wә дькьм
хушк-бьрано, бьбьнә мина
мьн, чьмки әз жи мина wә бу-
мә. Wә т’ö зийан нәдайә мьн.
13 Һун заньн кö щара пешьн бе-
сьһ’әтийа qальбе мьн бу мә’ни,
мьн Мьзгини да wә. 14 У чь кö
һатә сәре qальбе мьн, әw йәк
бу щер’ьбандьнәк[ф] бона wә, ле
диса wә әз беһöрмәт нәкьрьм
йан пьшта хwә нәда мьн, ле
wәкә мьлйак’әтәки Хwәде әз
qәбул кьрьм у wәкә Мәсиһ Иса.
15 Әw шабуна wә чаwа бу? Әз
wәкә шире хwә, һәгәр жь дәст
wәва бьһата, wәйе ч’ә’ве хwә
жи дәрхьста бьда мьн. 16 Иди
әз бумә дьжмьне wә, wәки мьн
wәр’а р’аст хәбәр дайә?

17 Әwед майинә кö к’әтьнә
дәмана wә, әw хера wә нахwа-
зьн, ле бәле әwана дьхwазьн wә
жь мьн бьqәтиньн, wәки һун
бьк’әвьнә дәмана wан. 18 Qәнщ
ә кö мәри дәмана qәнщийеда
бә у нә кö т’әне гава әз нава
wәда бьм, ле һәр гав. 19 Лаwед
мьн, әз ньһа диса бона wә мина
еша к’öлфәта дьк’ьшиньм, һ’әта
кö Мәсиһ нава wәда бьгьһижә.
20 Хwәзи әз ньһа ль щәм wә
бума у мьн тьһәре хәбәрдана
хwә бьгöһаста, чьмки әз бона
wә нава мьталада мә!

Мәсәла Һащәр[ф] у Сәрайе

21 Жь мьнр’а бежьн, һун кö
дьхwазьн бьн Qанунеда бьн, wә
нәбьһистийә Qанун чь дьбежә?
22 Ньвисар ә кö: «Дö кöр’ед Бь-
раһим һәбун, йәк жь щарийе
бу, йәк жи жь жьна аза»*. 23 Әwе
жь щарийе бу, әw бь бьнйат’а
мәрьвайе бьбу, ле әwе жь жьна
аза бу, әw ль гора созе Хwәде
бу. 24 Әва йәка щур’әки майин
те фә’мкьрьне, әв һәр дö жьн
дö пәйман[ф] ьн: Йәк жь ч’ийайе
Синайе[ф], бона хöламтийе тинә,
әw Һащәр[ф] бу*. 25 Һащәр Ә’рә-
бьстанеда те һ’әсабе ч’ийайе
Синайе у һьмбәри Оршәлима
ньһа дьбә, кö зар’ед хwәва хö-
ламтийе дькә. 26 Ле йа аза, әw

* 4:22 Дәстпебун 16:15; 21:2.
* 4:24 Дәстпебун 16.

Оршәлима жорьн те h’әсабе,
кӧ әw дийа мә h’әмуйа йә*.
27 Чьмки ньвисар ә:

«Ша бә, безӧр’әта кӧ тә зар’ нәданин.
Бь әшq бьстьре, дәнг бьльнд кә,
кӧ еша зар’анине тә нәк’ьшанд.
Чьмки зар’ед тә мербәр’дайийе
wе жь зар’ед йа хwәйимер гәләктьр бьн»*.

28 Аwа hун* хушк-брано,
мина Исhaq[ф] зар’ед wи сози
нә**. 29 Ле чаwа hьнге әwе жь
мәрьвайе бьбу, йе жь алийе
Р’ӧh’да дьзеранд, ӧса жи ньha*.
30 Ле ньвисар чь дьбежә? «Әwе
щарийе кӧр’е wева бәрде дәрхә,
чьмки кӧр’е щарийе гәрәке
т’әви кӧр’е жьна аза wар нәбә»*.
31 Аwа хушк-брано, әм нә зар’ед
щарийе нә, ле зар’ед йа аза нә.

Азайийа хwә хwәй кьн

5 1 Бона азайийе Мәсиh әм
аза кьрьнә! Wе азайийе
qәwин бьгьрьн у диса нәк’әвьнә
бьн wи нире хӧламтийе.

2 Бьбьhен, әз Паwлос wәр’а
дьбежьм: Һәгәр hун бьhельн
кӧ hун бенә сьнәткьрьне,
Мәсиh т’ӧ к’аре надә wә. 3 Әз
hәр мәрьвәкир’а диса мерк’ими
дьбежьм, йе кӧ изьне дьдә
хwә кӧ әw бе сьнәткьрьне, әw
дәйндар ә кӧ т’әмамийа Qануне
бьqәдинә. 4 У hәгәр hун
бь Qанун qәдандьне дьхwазьн
р’аст h’әсаб бьн, wәки ӧса йә
hун жь Мәсиh qәтийайи нә у
жь к’әрәме к’әти нә. 5 Ле чь жь
мә дьк’әвә, әм бь сайа Р’ӧh’е
Пироз у пе баwәрийе h’әйра
wе р’астh’әсаббунеда нә, йа
кӧ әм теда гӧман ьн. 6 Чьмки
йәктийа Мәсиh Исада,
нә сьнәткьрьн тьштәк ә, нә
жи нәсьнәткьрьн, ле сәри
баwәри йә кӧ бь h’ьзкьрьне
йа хwә дькә.

7 Һун р’ьнд пешда дьчун!
К’е hун данә сәкьнандьне, кӧ
ельми[ф] р’астийе нәбьн? 8 Әва
hелана нә жь Wи йә, Йе кӧ

* 4:26 Аhа жи те фә’мкьрьне: «Ле Оршәлима жорьн аза йә, әw дийа мә йә».
* 4:27 Ишайа 54:1.
* 4:28 Нав hьнәк дәстньвисарада дәwса «hун» «әм» hәйә.
** 4:28 Дәстпебун 17:18-22.
* 4:29 Дәстпебун 21:9.
* 4:30 Дәстпебун 21:10.

газу wə кьрийə. 9 «Һьнəк һə-
виртьр’шк[ф] т’əмамийа һəвир
һьлтинə»*. 10 Ле əз бь йəктийа
мəйə Хöданда wəда гöман ьм,
кö һуне тьштəки майин нə-
фькьрьн, ле əwe фькред wə
т’əви һəв дькə we сəр бəла хwə
вəбə, к’и жи һəбə.

11 Ле əз хушк-бьрано, һəгəр
һəла һе сьнəткьрьне даннасин
дькьм, иди чьма темə зеран-
дьне? Wəки öса йə гəрəке т’ö
кəсе жь хаче Мəсиһ п’ьшк[ф]
нəбуйа. 12 Хwəзи йед кö фькь-
ред wə т’əви һəв дькьн, хwəха
хwə к’океда жи бьбьр’ийана!

13 **Һун** азайийер’а һатьнə
газикьрьне хушк-бьрано, ле
т’əне əw азайийа wə бьра нə-
бə мəщала хwəстьна бьнйат’а
инсен. Дəwса we бь һ’ьзкьрьне
һəвдöр’а хöламтийе бькьн.
14 Чьмки т’əмамийа Qануне
бь ве готьне те сери: «Һəвале
хwə wəкə хwə һ’ьз бькə»*. 15 Ле
һəгəр һун дəв бавежьнə һəвдö,
һəвдö бьхwьн, мьqати хwə бьн,
кö к’ока һəвдö нəйньн.

Бəред Р’öһ’е[ф] Пироз у бьнйат’а мəрьвайе

16 Awa əз дьбежьм, бь сайа
Р’öһ’е[ф] Пироз бьмəшьн у һуне
хwəстьнед бьнйат’а инсен нə-
кьн. 17 Чьмки хwəстьна бьнйат’а
инсен мьqабьли Р’öһ’ ə, Р’öһ’
мьqабьли бьнйат’а инсен ə. Əв
һəр дö ль һəв накьн, лəма һун
нькарьн хwəстьнед хwə бькьн*.
18 Ле һəгəр һун бь Р’öһ’ тенə
р’ебəрикьрьне, һун нак’əвьнə
бьн дəсте Qануне.

19 Awa кьред бьнйат’а инсен
ə’йан ьн: Бенамуси, һ’əрами[ф],
толти, 20 п’утп’арьсти[ф], пи-
рəсерти, нəйарти, шəр’-дə’w,
һ’əвсуди, һерск’əтьн, һəвр’ь-
к’и*, дöтирəти, щöдəти, 21 ч’ə’ве
хьраб, меркöжи*, сəрхwəш,
куч’ьксанти у чь кö мина ван
ьн. Əз ньһа wəр’а дьбежьм,
чаwa кö мьн пешда жи wəр’а
готьбу, кö йед ван тьшта дькьн,
П’адшатийа[ф] Хwəде wap набьн.

22 Ле бəред Р’öһ’ əв ьн:
Һ’ьзкьрьн, шабун, ə’дьлайи,

* 5:9 Корьнт’и I, 5:6.
* 5:14 Qануна К’аһинтийе 19:18.
* 5:17 Р’омайи 7:15-23.
* 5:20 Аһа жи те фə’мкьрьне: «Т’əне хwəр’а».
* 5:21 Нав һьнəк дəстньвисарада «меркöжи» т’öнə.

сәбьркьрьн, ширьнайи, qәнщи,
амьни, 23 мьлукти, хwәгьртьн.
Һьндава ван тьштада qанун
т'öнә. 24 У әwед кö п'ара Мәсиһ
Иса нә, бьнйат'а хwә бь т'әви
тәмед хьраб у һавьжийава сәр
хач кöштьнә. 25 Әм кö бь сайа
Р'öh' дьжин, бь р'ебәрийа Р'öh'
бьмәшьн. 26 Әм к'öбар нәбьн,
агьре һәв гöр' нәкьн у һ'әвсу-
дийе ль һәвдö нәкьн.

Баред һәвдö һьлдьн

6 1 Хушк-брано, һәгәр йәк
нәһәqикеда бе гьртьне,
һун кö р'öһ'ани нә, wи биньнә
сәр р'ийа р'астийе, ле бь р'öһ'е
мьлуктийе. Ле һаш жь хwә жи
һәбьн, кö һун нәк'әвьнә щер'ь-
бандьне. 2 Баред һәвдö һьлдьн
у бь ви аwайи һуне qануна
Мәсиһ бьqәдиньн. 3 Һәгәр йәк
хwә дәwса тьштәки датинә у
хwәха нә т'ö тьшт ә, әw хwәха
хwә дьхапинә. 4 Бьра һәр кәс
кьрьнед хwә бьдә сәр мезине
у паши һьнге жь хwә р'ази бә,
нә кö хwә һьмбәри һәвале хwә
кә. 5 Чьмки һәр кәсе хöрща
хwә һьлгьрә.

6 Әwе һини хәбәра Хwәде
дьбә, гәрәке һәр тьштед qәнщ
т'әви дәрсдаре хwә п'ар кә.
7 Нәхапьн, Хwәде набә пек'ә-
ни. Чьмки мәрьв чь дьчинә,
wе жи дьчьнә. 8 К'и кö бона
бьнйат'а хwә дьчинә, әwе жь
wе бьнйат'е мьрьне бьчьнә, ле
к'и кö бона Р'öh' бьчинә, wе
жь Р'öh' жийина[ф] һ'әта-һ'әтайе
бьчьнә. 9 Жь qәнщикьрьне жи
ащьз нәбьн, чьмки әме wәхтда
бьчьньн һәгәр әм нәдьнә дәр.
10 Аwа һ'әта кö wәхт дәстед мәда
йә, һ'әмуйар'а qәнщийе бькьн,
илаһи[ф] нәфәред мала Хwәдер'а.

Т'әми у сьлавед ахьрийе

11 Дина хwә бьдьне, әз бь чь
һ'әрфед гьр ньһа wәр'а дьнь-
висьм. 12 Әwед кö дьхwазьн жь
дәрвава хwә бьдьнә к'ьфше,
әw п'ейи сәр wә дькьн, кö һун
бенә сьнәткьрьне. Ле әвана
ве йәке дькьн, кö т'әне бона
хаче Мәсиһ әw нәйенә зе-
рандьне. 13 Әwед хwәйисьнәт
хwәха Qануне хwәй накьн, ле
дьхwазьн кö һун бенә сьнәт-
кьрьне, wәки әw бь нишана
qальбе wәйи мәрьвайи бьфь-
р'ьн. 14 Ле жь **мьн** нак'әвә кö
әз бь тьштәки дьн бьфьр'ьм,
пештьри бь хаче Хöдане мә
Иса Мәсиһ, бь к'ижани дьн-
йа бона мьн хачбуйи йә, әз
жи бона дьнйайе. 15 Бәле нә
сьнәткьрьн тьштәк ә, нә жи

нәсьнәткьрьн, ле сәри әw ә,
кö бьбьн ә’фьринәки ну. 16 Дә
бьра ә’дьлайи у р’ә’м сәр wан
һ’әмуйа бә, к’ижанед кö анә-
гори ве йәке дьжин у öса жи
сәр Исраелаᶲ* Хwәде бә.

17 Жь вьр шунда бьра т’ö кәс
зә’мәте нәдә мьн, чьмки мьн
даха бьринед Иса һьлдайә сәр
бәдәна хwә. 18 Дә бьра к’әрәма
Хöдане мә Иса Мәсиһ т’әви р’ö-
һ’е wә бә хушк-бьрано. Амин.

* 6:16 «Исраел» р’öһ’ани те фә’мкьрьне (Р’омайи 3:28-29; 9:6-29; Галати 3:28-29).